

บทที่ 5

ความพยายามอย่างมากของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ที่จะพิสูจน์ว่า พระเยซูทรงถูกเรียกว่า “พระเจ้า” ในพระคัมภีร์ใหม่

หมายเหตุ: *Theos* เป็นคำภาษากรีกสำหรับ “พระเจ้า” (เปรียบเทียบ, *เทววิทยา*¹) นี่เป็นการทับศัพท์ของ *θεός* หรือ *ΘΕΟΣ* (ตัวเขียนที่เป็นตัวพิมพ์เล็กและตัวพิมพ์ใหญ่) เราใช้ *theos* ในการวิเคราะห์ของเรา ยกเว้นเมื่ออ้างถึงนักเขียนที่ใช้ *θεός* หรือ *ΘΕΟΣ* แต่ทั้งหมดหมายถึง “พระเจ้า”

คำถามที่สร้างความหนักใจให้กับบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพ

ในบทที่แล้วเราได้เห็นว่า พระเจ้าเที่ยงแท้องค์เดียวก็คือพระบิดา ไม่ใช่พระบุตร เช่นนั้นแล้ว พระเยซูทรงเคยเรียกตัวพระองค์เองว่า *theos* (พระเจ้า) หรือไม่? และพระคัมภีร์เคยเรียกพระเยซูว่า *theos* ไหม? นี่ไม่ใช่คำถามที่ล้อเล่นหรือเป็นคำกล่าวพล่อยๆ แต่เป็นคำถามสำคัญที่บรรดานักวิชาการพระคัมภีร์ได้ถกเถียงกัน แม้แต่บรรดานักวิชาการของความเชื่อในตรีเอกานุภาพเอง ความจริงที่คำถามดังกล่าวอาจถูกหยิบยกขึ้นมาตั้งแต่แรกและถกเถียงกันนั้น อาจสร้างความประหลาดใจให้กับผู้ที่เชื่อว่าเป็นพระเจ้าของพระคริสต์เป็นข้อเท็จจริงที่ได้รับการยอมรับมากกว่าการตรวจสอบจากพระคัมภีร์

แต่สำหรับไบรอัน เจ ไรท์² นักวิชาการพระคัมภีร์และผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพแล้ว คำถามที่ว่าพระเยซูทรงเคยถูกเรียกอย่างชัดเจนว่า *theos* ในพระคัมภีร์ใหม่หรือไม่นั้น ไม่ใช่คำถามที่โคมลอย แต่เป็นสิ่งที่สมควรได้รับการตรวจสอบทางวิชาการเขาตรวจสอบคำถามนี้ว่าพระเยซูทรงเคยถูกเรียกว่า *theos* หรือไม่ในข้อเขียนที่ยาวและอัดแน่น (มี 149 เซิงอรรด) ซึ่งมีหัวข้อว่า *พระเยซูเป็น ΘΕΟΣ: การตรวจสอบต้นฉบับเดิม*³ ก่อนที่ผมจะสรุปการค้นพบที่สำคัญของเขา มีสามสิ่งที่ผมจำเป็นต้องบอกให้ทราบล่วงหน้า

¹ Theology ศาสตร์เกี่ยวกับพระเจ้า หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า ศาสนศาสตร์

² Brian J. Wright

³ Jesus as ΘΕΟΣ: A Textual Examination

- ผู้เขียน, ไบรอัน เจ ไรท์ เป็นผู้ที่เชื่อในตรีเอกานุภาพที่ร้อนรน
- ข้อเขียนของเขาเป็นบทสุดท้ายของหนังสือ *ทบทวนการใช้ศัพท์ผิดในพันธสัญญาใหม่* ซึ่งเรียบเรียงโดยดาเนียล บี วอลเลซ⁴ ผู้ที่เชื่อในตรีเอกานุภาพที่ร้อนรนพอ ๆ กัน
- ไรท์ตรวจสอบคำถามนี้ (ว่าพระเยซูทรงถูกเรียกอย่างชัดเจนว่า *theos* หรือไม่) จากแง่มุมต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องการวิจารณ์ตัวบทของพระคัมภีร์⁵ วิธีนี้มีข้อดีในการหลีกเลี่ยงความเอนเอียงตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพของพระคัมภีร์ภาษาอังกฤษ เช่น ฉบับ ESV และ NASB⁶ ดังนั้นจึงเป็นการขจัดความบิดเบือนออกไปได้เปลาะหนึ่งที่เป็นไปได้จากการตรวจสอบของเรา

ภาวะกลืนไม่เข้าคัลายไม่ออกในความเชื่อตรีเอกานุภาพของไรท์

ไรท์เริ่มต้นข้อเขียนของเขาด้วยข้อสังเกตที่สำคัญว่า “นักวิชาการพระคัมภีร์ใหม่ส่วนใหญ่ทุกคน” ตั้งแต่อลันด์ไปจนถึงซันซ์⁷ ได้ทำการค้นหาข้อความในพระคัมภีร์ใหม่ที่เรียกพระเยซูอย่างชัดเจนว่า *theos* คำกล่าวนี้นำประหลาดใจเมื่อคุณคิดถึงเรื่องนี้ นั่นเป็นการเตือนไว้ล่วงหน้าว่า ข้ออ้างอิงถึงพระเยซูในพระคัมภีร์ใหม่เป็น *theos* นั้นหายาก และอาจไม่มีอยู่เลย

จากนั้นไรท์ก็วิจารณ์ความหวังที่จอมปลอมว่า การค้นหาข้ออ้างอิงในพระคัมภีร์ใหม่ถึงพระเยซูว่าเป็น *theos* นั้นไม่ได้เป็น “เรื่องยาก” เขายังปฏิเสธความเพ้อฝันของคริสเตียนส่วนใหญ่ที่เข้าใจว่ามี “ข้อความพระคัมภีร์มากมายที่ใช้พิสูจน์ได้” ที่อ้างถึงพระเยซูว่าเป็น *theos* ถึงแม้ว่าไรท์จะเป็นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพที่ร้อนรน แต่ก็เดินหน้าที่จะแจ่มแจ้ง “อุปสรรค” หลายอย่างให้กับผู้ที่คิดว่าพระเยซูทรงถูกเรียกอย่างชัดเจนว่า *theos* (θεός, “พระเจ้า”) ในพระคัมภีร์

ผู้เขียนพระกิตติคุณสามเล่มแรก ไม่มีคนใดอ้างคำเรียก θεός กับพระเยซูอย่างชัดเจน พระเยซูไม่เคยใช้คำว่า θεός กับพระองค์เอง คำเทศนาในหนังสือกิจการของอัครทูต ไม่ได้อ้างคำเรียก θεός กับพระเยซู ไม่มีการยอมรับของคริสเตียนว่าพระเยซูเป็น θεός มีอยู่ก่อนปลายยุค 50 ก่อนการโต้แย้งของเอเรียสในศตวรรษที่สี่นั้น เห็นได้ชัดว่ามีต้นฉบับภาษากรีกจำนวนน้อยที่ยืนยันข้อความ “Jesus-θεός” ดังกล่าว และอาจเป็นไปได้ว่าปัญหาที่ใหญ่ที่สุดของการศึกษาเกี่ยวกับพระคริสต์⁸ ในพระคัมภีร์ใหม่เกี่ยวกับหัวข้อนี้ก็คือ ความคลาดเคลื่อนกันของตัวบทที่มีอยู่ในทุกข้อความที่อาจเป็นไปได้ ที่พระเยซูได้ทรงถูกอ้างถึงอย่างชัดเจนว่าเป็น θεός

⁴ ซื่อ เต็ม , *Revisiting the Corruption of the New Testament: Manuscript, Patristic, and Apocryphal Evidence* (Daniel B. Wallace, ed., Kregel, 2011) หนังสือเล่มนี้มีข้อเขียนทบทวนเรื่องที่โต้แย้งความน่าเชื่อถือในตัวบทของพระคัมภีร์ใหม่

⁵ ในความหมายดั้งเดิมนั้น การวิจารณ์ตัวบทของพระคัมภีร์ใหม่มีจุดมุ่งหมายที่จะกู้คืนถ้อยคำ “ต้นฉบับ” (ตัวจริง) ของงานเขียนในพระคัมภีร์ใหม่โดยการวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของหลายพันต้นฉบับของพระคัมภีร์ใหม่ที่ยังมีอยู่ บทหน้าที่นำอ่านของหัวข้อนี้คือ เราได้พระคัมภีร์มาอย่างไร พิมพ์ครั้งที่ 3 ของเนยล อาร์ โลท์ฟุต; แต่มันเจียบสนทับกับหัวข้อที่สำคัญของการตั้งใจแก้ไขต้นฉบับ งานเขียนมาตรฐานคือ *ตัวบทของพระคัมภีร์ใหม่: กระบวนการคัดลอก การใช้คำผิด และการทำให้สมบูรณ์ดั้งเดิม* พิมพ์ครั้งที่ 4, บรูซ เอ็ม เมทซ์ และ บาร์ต ดี แอร์แมน งานเขียนล่าสุด (2015) ระดับกลางที่ตระหนักถึงการพัฒนาล่าสุดในการวิจารณ์ตัวบทก็คือ *ส่วนสำคัญที่สุดของการวิจารณ์ตัวบท ในพระคัมภีร์ใหม่* โดยสแตนลีย์ อี พอร์เตอร์ และ แอนดรูว์ ดับบลิว พิทส์

⁶ English Standard Version และ New American Standard Bible

⁷ Aland to Zuntz

⁸ Christology

คำอ้างอิงนี้ควรอ่านเป็นครั้งที่สองและครั้งที่สาม เพื่อเราจะเข้าใจความร้ายแรงของภาวะที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออกของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ทุกประโยคในข้อความที่ตัดตอนมานี้เป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการรับรู้อนสรุปว่า พระเยซูทรงถูกเรียกอย่างชัดเจนว่า *theos* (“พระเจ้า”) ในพระคัมภีร์ใหม่ ประโยคสุดท้ายของไรท์บอกเราอีกว่า “ปัญหาที่ใหญ่ที่สุดกับการศึกษาเกี่ยวกับพระคริสต์ในพระคัมภีร์ใหม่” ก็คือ ความแตกต่างกันของตัวบท (เช่น หลักฐานของตัวบทที่ขัดแย้งกัน) ให้ความสนใจ “ทุก” ข้อความที่อาจพูดถึงพระเยซูว่าเป็น *theos* นี้เป็นภาวะที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออกที่ยุ้งยากมากที่สุดสำหรับไรท์ และเขาเน้นย้ำความคิดเห็นของเขาในเชิงอรรถ ที่เขาบอกว่ามันอาจ “น่าเสียดาย” ในกรณีที่ข้อพระคัมภีร์ทั้งหมดซึ่งอาจพูดถึงพระเยซูว่าเป็น *theos* นั้นอาจเป็นตัวบทน่าสงสัย

ในอีกหนึ่งเชิงอรรถ ไรท์สังเกตว่าพระเยซูทรงแยกตัวของพระองค์เองจากพระเจ้า ดังที่ตรัสว่า “ท่านเรียกเราว่าประเสริฐทำไม ไม่มีใครประเสริฐเว้นแต่พระเจ้าองค์เดียว” (มาระโก 10:18; ลูกา 18:19) จากนั้นไรท์ก็ชี้ให้เราเห็นมุมมองของบิชอป เอช ดับบลิว มอนเตฟีโอเร⁹ ที่ตรงนี้พระเยซูกำลังทรงปฏิเสธความเป็นพระเจ้าของพระองค์เองอย่างชัดเจน (การปฏิเสธเพื่อจะเห็นด้วยกับยอห์น 17:3¹⁰)

ไรท์ปฏิเสธสิบข้อความเริ่มแรก

ไรท์จึงรวบรวม 17 ข้อความจากพระคัมภีร์ใหม่ ที่เขาคิดว่าอาจพูดถึงพระเยซูได้ว่าเป็น *theos* (“พระเจ้า”) แต่เขาปฏิเสธ 10 ข้อความเริ่มแรกด้วยเหตุผลหลายประการ โดยเก็บไว้เพียง 7 ข้อความเพื่อการตรวจสอบรอบต่อไป ต่อไปนี้เป็น 10 ข้อความที่ถูกปฏิเสธพร้อมคำอธิบายของผมถึงเหตุผลที่เขาปฏิเสธข้อเหล่านั้น

ข้อความพระคัมภีร์ฉบับอีเอสวี	คำอธิบาย: แต่ละช่องในตารางนี้มีสองส่วน ส่วนแรกแสดงข้อความพระคัมภีร์ (ฉบับ ESV) ส่วนที่สองแสดงเหตุผลของไรท์ที่ไม่รวมข้อความ (ตามที่เบนทลี ชาน อธิบาย)
<p>โรม 9:5 พวกเขาเป็นของบรรพชน และพระคริสต์ก็มาจากเชื้อสายของพวกเขาทางเนื้อหนัง คือพระคริสต์ผู้เป็นพระเจ้าเหนือสารพัด ผู้ได้รับการสรรเสริญเป็นนิรันดร์ อาเมน</p>	<p>ปัญหาของเครื่องหมายวรรคตอน ต้นฉบับพระคัมภีร์ใหม่ภาษากรีกแรกสุด ไม่มีเครื่องหมายวรรคตอน โดยปกติแล้วนี้ไม่ใช่ปัญหาเมื่อเราอ่านพระคัมภีร์ใหม่ภาษากรีก เพราะบริบทมักแก้ไขทุกความคลุมเครือที่อาจเกิดขึ้นจากการขาดเครื่องหมายวรรคตอน แต่มันทำให้เกิดปัญหาในกรณีของโรม 9:5 เพราะความหมายของข้อนี้ถูกควบคุมโดยวิธีการใส่เครื่องหมายวรรคตอนของเราที่เป็นคนสมัยใหม่ วิธีหนึ่งของการใส่เครื่องหมาย</p>

⁹ Bishop H.W. Montefiore

¹⁰ ยอห์น 17:3 และนี่แหละคือชีวิตนิรันดร์ คือการที่พวกเขารู้จักพระองค์ ผู้ทรงเป็นพระเจ้าเที่ยงแท้องค์เดียว และรู้จักพระเยซูคริสต์ที่พระองค์ทรงใช้มา

	วรรคตอนทำให้พระคริสต์เป็นเหมือนพระเจ้า อีกวิธีหนึ่งทำให้พระคริสต์แตกต่างจากพระเจ้า เพราะความคลุมเครือนี้เอง ไรท์จึงไม่ถือว่าโรม 9:5 เป็นข้อความที่พิสูจน์ในการเรียกพระคริสต์ว่า <i>theos</i>
โคโลสี 2:2 ...ที่จะทำให้เขาเปี่ยมด้วยความมั่นใจอย่างบริบูรณ์ในด้านความเข้าใจ และรู้ถึงความล้าลึกของพระเจ้า ซึ่งก็คือพระคริสต์	โครงสร้างและรูปแบบของภาษาที่ไม่แน่นอน เป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนว่าโครงสร้างและรูปแบบของภาษาของข้อนี้จะให้เราสามารถระบุพระคริสต์กับ <i>theos</i>
มัทธิว 1:23 “ดูเถิด หญิงพรหมจารีคนนั้นจะตั้งครรภ์ และคลอดบุตรชายคนหนึ่ง และพวกเขาจะเรียกนามของท่านว่าอิมมานูเอล” (ซึ่งหมายถึงพระเจ้าสถิตกับเรา)	ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับวิธีตีความของชื่อ เป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนว่าความหมายของชื่อ อิมมานูเอล (“พระเจ้าสถิตกับเรา”) จะต้องถูกนำมาใช้เพื่อระบุพระเยซูกับ <i>theos</i> ความจริงแล้ว ชื่อชาวยิวหลายคนจะมีรูปแบบย่อของ YHWH หรือ Elohim
ยอห์น 17:3 และนี่คือชีวิตนิรันดร์ ที่พวกเขารู้จักพระองค์ ผู้ทรงเป็นพระเจ้าเที่ยงแท้องค์เดียว และพระเยซูคริสต์ที่พระองค์ทรงส่งมา	โครงสร้างและรูปแบบของภาษาที่ไม่แน่นอน เป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนว่าโครงสร้างและรูปแบบของภาษาของข้อนี้จะให้เราระบุพระเยซูคริสต์กับ <i>theos</i>
เอเฟซัส 5:5 ขอท่านจงรู้ชัดถึงเรื่องนี้ว่า ทุกคนที่ล่วงประเวณีหรือผู้ที่ผิดศีลธรรมหรือผู้ที่โลภ (ซึ่งก็คือคนนับถือรูปเคารพ) จะไม่มีมรดกในแผ่นดินของพระคริสต์และของพระเจ้า	โครงสร้างและรูปแบบของภาษาที่ไม่แน่นอน เป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนว่าโครงสร้างและรูปแบบของภาษาของข้อนี้จะให้เราระบุพระคริสต์กับ <i>theos</i>
2 เธสะโลนิกา 1:12 เพื่อว่าพระนามของพระเยซูองค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา จะได้รับพระเกียรติในท่านทั้งหลาย และท่านจะได้รับเกียรติในพระองค์ ตามพระคุณของพระเจ้า และพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา	โครงสร้างและรูปแบบของภาษาที่คลุมเครือ อนุประโยคสุดท้ายของข้อนี้สามารถแปลได้ว่า “ตามพระคุณของพระเจ้าและขององค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา คือพระเยซูคริสต์” หรือว่า “ตามพระคุณของพระเจ้าของเรา และของพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้า” ไรท์คิดว่าแบบหลังน่าจะเป็นไปได้มากกว่า (เช่น เพราะข้อนี้ไม่ได้เทียบพระเยซูให้เท่าพระเจ้า)
1 ทิโมธี 3:16 เยี่ยมที่เดียว เราต้องยอมรับว่า ความล้าลึกแห่งทางของพระเจ้านั้น นั่นคือ พระองค์ได้ทรงปรากฏในกายเนื้อหนัง ทรงได้รับการพิสูจน์โดยพระวิญญาณ เหล่าทูต	โครงสร้างและรูปแบบของภาษาที่ไม่แน่นอน เป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนว่าโครงสร้างและรูปแบบของภาษาและบริบทของข้อนี้จะให้เราระบุพระคริสต์กับ <i>theos</i>

<p>สวรรค์ได้เห็น ทรงถูกประกาศออกไปท่ามกลางประชาชาติ ทรงได้รับการเชื่อวางใจจากคนในโลก และทรงถูกรับขึ้นไปด้วยพระสิริ</p>	
<p>ทิตัส 2:13 ขณะที่เรากำลังรอคอยความหวังอันน่ายินดี และการปรากฏของพระสิริของพระเจ้ายิ่งใหญ่และพระเยซูคริสต์พระเจ้าผู้ช่วยให้รอดของเรา</p>	<p>โครงสร้างและรูปแบบของภาษาที่ไม่แน่นอน เป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนว่าโครงสร้างและรูปแบบของภาษาของข้อนี้จะให้เราระบุพระคริสต์กับ <i>theos</i> ดาเนียล บี วอลเลซ คิดว่าเป็นเช่นนั้น กอร์ดอน พี ซึ่งเป็นนักวิชาการพระคัมภีร์ใหม่และผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพ คิดว่าไม่เป็นเช่นนั้น</p>
<p>1 ยอห์น 5:20 และเรารู้ว่าพระบุตรของพระเจ้าได้เสด็จมา และได้ประทานความเข้าใจแก่เรา เพื่อว่าเราจะรู้จักพระองค์ผู้เที่ยงแท้ และเราอยู่ในพระองค์ผู้เที่ยงแท้ ในพระเยซูคริสต์ พระบุตรของพระองค์ พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าเที่ยงแท้และเป็นชีวิตนิรันดร์</p>	<p>โครงสร้างและรูปแบบของภาษาที่ไม่แน่นอน เป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนว่าโครงสร้างและรูปแบบของภาษาของข้อนี้จะให้เราระบุพระเยซูคริสต์กับ <i>theos</i></p>
<p>ยูด้า 1:4 เพราะบางคนได้แอบแฝงเข้ามาในหมู่ท่าน การกล่าวโทษคนพวกนี้มีเขียนไว้นานแล้ว พวกเขาเป็นคนอธรรมที่บิดเบือนพระคุณของพระเจ้าของเรา มาเป็นช่องทางทำตามกิเลส และปฏิเสธพระเยซูคริสต์ผู้ทรงเป็นองค์เจ้านาย และองค์พระผู้เป็นเจ้าของเราแต่องค์เดียว</p>	<p>ความไม่แน่นอนของตัวบท ต้นฉบับที่ดีที่สุดต่างก็มี “องค์เจ้านายและองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า” (ไรท์ยอมรับความแตกต่างกันนี้) แต่บางต้นฉบับก็มี “พระเจ้าองค์เจ้านาย และองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า”</p>

รายการสั้น ๆ เจ็ดข้อของไรท์

ต่อไปนี้เป็นข้อพระคัมภีร์ที่เหลืออีกเจ็ดข้อที่ไรท์เชื่อว่า เป็นตัวเลือกที่ดีที่สุดในการอ้างอิงอย่างชัดเจนถึงพระเยซูว่าเป็น *theos* (“พระเจ้า”) เราอ้างอิงข้อเหล่านี้จากพระคัมภีร์ฉบับ ESV แต่ในอีกสองกรณีอ้างอิงก็มาจากพระคัมภีร์ฉบับ NJB¹¹ เพื่อแยกความไม่เชื่อที่โดดเด่นในตรีเอกานุภาพจากพระคัมภีร์ฉบับ ESV (ความแตกต่างระหว่างพระคัมภีร์สองฉบับจะถูกเน้นด้วยตัวหนา)

¹¹ English Standard Version; New Jerusalem Bible

ข้อพระคัมภีร์ จากฉบับ ESV (ที่มีสองข้อจากฉบับ NJB)
<p>ยอห์น 1:1 ในปฐมกาลพระวาทาทรงดำรงอยู่ และพระวาทาทรงอยู่กับพระเจ้า และพระวาทาทรงเป็นพระเจ้า</p>
<p>ยอห์น 1:18 ไม่มีใครเคยเห็นพระเจ้าเลย แต่พระเจ้าองค์เดียว ผู้ทรงอยู่เคียงข้างพระบิดา พระองค์ได้ทรงสำแดงพระเจ้าแล้ว</p> <p>ฉบับนิวเยรูซาเล็ม (NJB) ไม่มีใครเคยเห็นพระเจ้าเลย แต่พระบุตรองค์เดียว ผู้สถิตอยู่ใกล้พระทรงของพระบิดา ทรงสำแดงพระเจ้าแล้ว</p>
<p>ยอห์น 20:28 โธมัสทูลพระองค์ว่า “องค์พระผู้เป็นเจ้าของข้าพระองค์ พระเจ้าของข้าพระองค์”</p>
<p>กิจการ 20:28 จงเฝ้าระวังทั้งตัวพวกท่านเองและฝูงแกะ ซึ่งพระวิญญาณบริสุทธิ์ทรงตั้งพวกท่านให้เป็นผู้ดูแล ให้เอาใจใส่ดูแลคริสตจักรของพระเจ้า ที่พระองค์ทรงได้มาด้วยพระโลหิตของพระองค์เอง</p> <p>ฉบับนิวเยรูซาเล็ม (NJB) จงเฝ้าระวังทั้งตัวพวกท่านเองและฝูงแกะ ซึ่งพระวิญญาณบริสุทธิ์ได้ทรงตั้งพวกท่านไว้ให้เป็นผู้ดูแล ให้เลี้ยงดูคริสตจักรของพระเจ้า ที่พระองค์ทรงซื้อมาด้วยพระโลหิตของพระบุตรของพระองค์เอง</p>
<p>กาลาเทีย 2:20 ข้าพเจ้าถูกตรึงไว้กับพระคริสต์แล้ว ข้าพเจ้าเองไม่มีชีวิตอยู่ต่อไป แต่พระคริสต์ต่างหากที่มีชีวิตอยู่ในข้าพเจ้า และชีวิตซึ่งข้าพเจ้าดำเนินอยู่ในร่างกายขณะนี้ ข้าพเจ้าดำเนินอยู่โดยความเชื่อในพระบุตรของพระเจ้า ผู้ได้ทรงรักข้าพเจ้า และได้ทรงประทานพระองค์เองเพื่อข้าพเจ้า</p>
<p>ฮีบรู 1:8 แต่ส่วนพระบุตรนั้น พระองค์ตรัสว่า “ข้าแต่พระเจ้า พระที่นั่งของพระองค์ดำรงอยู่ เป็นนิรันดร์และตลอดไป พระคทาแห่งความเที่ยงธรรมเป็นพระคทาแห่งอาณาจักรของพระองค์”</p>
<p>2 เปโตร 1:1 สิเมโอนเปโตร ผู้รับใช้และอัครทูตของพระเยซูคริสต์ เรียน บรรดาผู้ที่ได้รับความเชื่อเช่นเดียวกับเรา โดยความชอบธรรมของพระเจ้าและพระเยซูคริสต์พระผู้ช่วยให้รอดของเรา¹²</p>

ข้อสรุปสุดท้ายของไรท์

เพื่อไม่ให้คุณต้องยุ่งยากกับรายละเอียดและข้ามการโต้ตอบเชิงวิชาการของไรท์กับเจ็ดข้อนี้ (เกี่ยวข้องกับการวิจารณ์ตัวบทและประเด็นอื่น ๆ) และเข้าเรื่องข้อสรุปสุดท้ายของเขานั้น ผู้ที่ต้องการ

¹² ฉบับมาตรฐาน 2011 แปล 2 เปโตร 1:1 ว่า “สิเมโอนเปโตร ผู้รับใช้และอัครทูตของพระเยซูคริสต์ เรียน บรรดาผู้ที่ได้รับความเชื่ออันล้ำค่าเช่นเดียวกับเรา โดยความชอบธรรมแห่งพระเจ้าของเราทั้งหลาย คือพระเยซูคริสต์พระผู้ช่วยให้รอดของเรา” แต่ฉบับไทยคิงเจมส์แปลว่า “โดยความชอบธรรมของพระเจ้า และพระเยซูคริสต์ พระผู้ช่วยให้รอดของเราทั้งหลาย” (ผู้แปล)

รายละเอียดและรู้พื้นฐานภาษากรีกและการวิจารณ์ตัวบทอยู่บ้าง ก็สามารถหาซื้อหนังสือของดาเนียล บีวอลเลข ได้ที่ Amazon.com (ปกอ่อน, 284 หน้า, \$23)

ในตอนท้ายของข้อเขียนของเขา ไรท์มาถึงบทสรุปสุดท้ายว่า ในพระคัมภีร์ใหม่ทั้งหมดนั้น มีแต่เฉพาะในยอห์น 20:28 (“องค์พระผู้เป็นเจ้าของข้าพระองค์ พระเจ้าของข้าพระองค์”) เท่านั้นที่พระเยซูทรงถูกเรียกอย่างชัดเจนว่า *theos* ด้วยความมั่นใจอย่างเต็มเปี่ยม! ไรท์เสนอข้ออื่น ๆ ที่แนใจน้อยกว่า ซึ่งเขากล่าวว่า “ไม่มีเหตุผลที่จะสงสัย” ที่พวกเขาอ้างถึงพระเยซูว่าเป็น *theos* แม้ว่าจะมีความยุ่งยากเกี่ยวกับตัวบทหรืออื่น ๆ

ในท้ายข้อเขียนของเขา ไรท์พูดอย่างมีชัยว่า “อย่างน้อยก็หนึ่งข้อความที่เรียกพระเยซูว่า θεός อย่างไม่มีข้อสงสัยด้วยประการทั้งปวง (ยอห์น 20:28)”

จากคำกล่าวนี้และคำกล่าวอื่น ๆ ผมรู้สึกได้ว่า ไรท์ไม่พอใจกับสิ่งที่เขาได้รับ เกี่ยวกับความเป็นพระเจ้าของพระคริสต์ จากการตรวจสอบอย่างละเอียดของเขา กลับเป็นว่าข้อเขียนของเขาดูเหมือนจะบรรลุผลที่ตรงกันข้าม โดยการเผยให้เห็นข้ออ้างอิงจำนวนน้อยของพระคัมภีร์ใหม่ ที่อ้างถึงพระเยซูว่าเป็น *theos*

เนื่องจากยอห์น 20:28 ไม่ได้รับผลกระทบจากความไม่แน่นอนของตัวบท ไรท์จึงสรุปต่อไปว่า ด้วยเหตุนี้พระเยซูจึงถูกเรียกว่า *theos* ในข้อนี้ เขากล่าวว่า “ยอห์น 20:28 ไม่ว่าจะเลือกต้นฉบับใดที่แตกต่างกัน ก็มั่นใจได้เต็มที่ในการอ้างถึงพระเยซูว่าเป็น θεός” (หน้า 250)

แต่นี่คือคำพูดที่ไม่มีเหตุผล (ข้อสรุปที่ไม่ได้ตามเหตุผลจากหลักฐาน) เพราะความแน่นอนของตัวบทเพียงอย่างเดียวไม่ได้พิสูจน์อะไรนอกจากความแน่นอนของตัวบท ความแน่นอนของตัวบทของยอห์น 20:28 ไม่ได้ถูกบรรดานักวิชาการโต้แย้ง ความจริงแล้วเชิงอรรถเชิงวิเคราะห์ของพระคัมภีร์ใหม่ภาษากรีกฉบับ UBS5 ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อนี้

ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพทั้งหลายจะต้องทำขั้นตอนที่สอง คือการตีความตามพระคัมภีร์ เพื่อแสดงให้เห็นจริงๆว่า พระเยซูทรงถูกเรียกว่า *theos* ในยอห์น 20:28 สิ่งนี้จะนำเราไปสู่บทต่อไป